

(ร่าง) โครงสร้างมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาสาธารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง (มคอ.๑)

ปรับปรุง วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
สภาคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์แห่งประเทศไทย ปรับปรุง ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

(ร่าง)

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสาธารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

๑. ชื่อสาขา สาธารณสุขศาสตร์ (Public Health)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๒.๑ ปริญญาโท :

๒.๑.๑ ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม: สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

Master of Public Health

ชื่อย่อ : ส.ม.

M.P.H

ชื่อเต็ม: วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขา.....)

Master of Science (Program in.....)

ชื่อย่อ : วท.ม. (สาขา.....)

MSc. (Program in.....)

๒.๑.๒ ชื่อสาขาวิชา

๑. สาธารณสุขชุมชน

๒. อนามัยสิ่งแวดล้อม

๓. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

๔. โภชนวิทยา

๕. สุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ

๖. สาธารณสุขศาสตร์

๒.๒ ปริญญาเอก

๒.๒.๑ ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม: สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต

Doctor of Public Health

ชื่อย่อ : ส.ด.

Dr.P.H.

ชื่อเต็ม: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขา.....)

Doctor of Philosophy (Program in.....)

ชื่อย่อ : ประ.ด. (สาขา.....)

Ph.D. (Program in.....)

๒.๒.๒ ชื่อสาขาวิชา

๑. สาธารณสุขชุมชน
๒. อนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
๔. โภชนาวิทยา
๕. สุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ
๖. สาธารณสุขศาสตร์

หมายเหตุ

๑) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หมายถึงสาขานี้ที่เปิดการเรียนการสอนในชื่ออื่นเช่น สาขาการสาธารณสุขโลก /โรคติดต่อและวิทยาการระบาด / ระบาดวิทยา / ชีวสถิติ/ สนเทศศาสตร์ทางสุขภาพ อนามัยครอบครัว การพยาบาลสาธารณสุข การพัฒนาระบบสุขภาพ/ การจัดการระบบสุขภาพชุมชน/การจัดการบริการสาธารณสุข/ การจัดการบริการสุขภาพปฐมภูมิ / การจัดการสาธารณสุขมูลฐาน/ การจัดการสุขภาพ/ การบริหารสาธารณสุข บริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บริหารโรงพยาบาลวิทยาการระบาด / ชีวสถิติ/ จุลชีววิทยาสาธารณสุข/ ประสาทวิทยาและภูมิคุ้มกันวิทยา

๒) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสาธารณสุขศาสตร์ จะเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาและชื่อที่แสดงสาขาวิชา อาจกำหนดแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ตามรายละเอียดของสาขาวิชาและวิชาชีพนั้น หากชื่อปริญญาและหรือมคอ.๑ ชื่อสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษา กำหนด แตกต่างจากที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องมีผลการเรียนรู้สอดคล้องกับชื่อปริญญานั้นๆ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก) และสภาคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์แห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาธารณสุขศาสตร์เป็นศาสตร์ของการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค โดยการบูรณาการความรู้ จากศาสตร์ด้านสาธารณสุข วิทยาศาสตร์การแพทย์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์ บนพื้นฐานของการจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของกลุ่มประชากร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร ที่มีมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ผ่านการทำงานเป็นทีมระหว่างสหสาขาวิชาชีพ หน่วยงาน หุ้นส่วน และเครือข่าย การวิจัย การสาธารณสุขยังรวมถึง การสร้างนโยบายสุขภาพ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย การปกป้องสิทธิประโยชน์ของกลุ่มประชากร และการออกแบบระบบบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองโลก

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ ระดับปริญญาโท

๔.๑.๑ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นผู้นำ ผู้บริหาร และนักปฏิบัติด้านสาธารณสุข ที่มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุข ในการแก้ปัญหาทางสาธารณสุขและการสร้างสุขภาวะชุมชน มี

ความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ จากการวิจัยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค และการป้องกันโรคในชุมชน การอนามัยสิ่งแวดล้อมและการอาชีวอนามัย เพื่อการพัฒนาสุขภาพและความปลอดภัยของกลุ่มประชากร มุ่งผลเพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้ว มหาบัณฑิตจะมีความรู้ ความสามารถ ดังนี้

(๑) มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ภายใต้กรอบจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมาย

(๒) เป็นนักปฏิบัติที่สามารถค้นหาและแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน โดยใช้ความรู้ทางสาธารณสุขและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการประเมินความจำเป็นด้านสุขภาพ สถานการณ์ปัญหา วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ และวางแผนแก้ปัญหาสาธารณสุขได้

(๓) วิเคราะห์ผลงานวิจัย หรือ ดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยและวางแผนพัฒนาระบบสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทสังคม

(๔) สามารถประเมิน วิเคราะห์ วางแผน บริหารจัดการ กำกับดูแลโครงการ เพื่อแก้ไข

ปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) มีทักษะในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านสาธารณสุข ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

(๖) มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ ภาควิชา วิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ระดับท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติได้

๔.๑.๒ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นนักวิชาการ นักวิจัย และนักปฏิบัติทางสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ที่มีความรู้เชิงลึกซึ่งในสาขาวิชา สามารถบูรณาการและสร้างองค์ความรู้จากการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีจากศาสตร์เฉพาะด้านของสาขาวิชาต่าง ๆ และจากหลักฐานเชิงประจักษ์ใช้หลักวิชาการด้านระบาดวิทยา สาธารณสุขทางสาธารณสุขในการควบคุมป้องกันโรค เพื่อการพัฒนางานในด้านสุขภาพ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การสร้างนโยบายสุขภาพเฉพาะสาขา การปกป้องสิทธิประโยชน์ของกลุ่มประชากร และการออกแบบระบบบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร แรงงานทุกภาคส่วน และสามารถทำงานเป็นทีมในการแก้ปัญหาทางสาธารณสุข ทางสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความรู้ความสามารถ ดังนี้

๑) มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ภายใต้กรอบจรรยาบรรณวิชาชีพ และวิชาการ

- ๒) มีความรอบรู้และความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี ทางการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติที่สามารถประยุกต์และบูรณาการศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย และเพื่อพัฒนาสุขภาพประชาชน
- ๓) สามารถคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัย เพื่อพัฒนาสุขภาพประชากร และเพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ที่ซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ
- ๔) มีทักษะการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและทันสมัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิชาการอย่างมีมาตรฐาน
- ๕) สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง ในการประเมิน วิเคราะห์ วางแผน การบริหารจัดการ การกำกับดูแล และประเมินผลโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขระดับท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติได้

๔.๒ ระดับปริญญาเอก

๔.๒.๑ สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต

หลักสูตรมุ่งผลิตดุษฎีบัณฑิตให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพสาธารณสุข มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดแบบสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการและสังเคราะห์องค์ความรู้จากศาสตร์ด้านสาธารณสุขและสาขาที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน ที่มีมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยผ่านการทำงานเป็นทีมระหว่างสหสาขาวิชาชีพ หน่วยงาน หน่วยงาน และเครือข่าย เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพและวิชาการ เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการเพื่อการควบคุม ป้องกันโรค การสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสุขภาพ และเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายด้านสาธารณสุข สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสาธารณสุขสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิตแล้ว นักศึกษาสามารถ

- ๑ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีดุลยพินิจเชิงจริยธรรม ที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม
- ๒ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาทางวิชาชีพ มีความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพสาธารณสุขเฉพาะด้าน
๓. สามารถประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการ และจัดการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่มีความซับซ้อนได้ โดยใช้ข้อมูล หลักฐานเชิงประจักษ์ ความรู้ และความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎีบนพื้นฐานขององค์ความรู้ระดับสูงและความเข้าใจในปัญหาอย่างถูกต้อง
- ๔ สามารถทำวิจัย และเผยแพร่ผลงานผ่านกระบวนการจัดการความรู้ บูรณาการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านวิชาชีพสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๕. สามารถบริหารจัดการทรัพยากร ระบบบริการสุขภาพขององค์กร เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพสำหรับประชากรทุกกลุ่ม
๖. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม ใช้การสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร

๔.๒.๒ ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต (Ph.D)

หลักสูตรมุ่งผลิตคุณฐิบัณฑิตให้เป็นผู้นำด้านวิชาการและด้านการปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญเป็นเลิศทางวิชาการด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย การควบคุมป้องกันโรค มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดแบบสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการและสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยเพื่อป้องกันและควบคุมโรค สร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาระบบบริการนโยบายสุขภาพ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ที่มีความซับซ้อน และมีความหลากหลายของบริบททางสังคมและวัฒนธรรมผ่านกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ และวิชาชีพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาวะของประชากร ชุมชน และสังคม

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความรู้ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

๑) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถชี้แจงความถูกต้อง และสื่อความคิดที่ดีให้กับสังคม สามารถตัดสินใจเชิงจริยธรรม ภายใต้กรอบจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมาย ที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

๒) มีความรอบรู้ และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถบูรณาการศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และการควบคุมป้องกันโรค โดยใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมินผล สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาทางด้านสาธารณสุข ด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย เพื่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของประชากร แรงงานในทุกระบบทุกภาคส่วน

๓) มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ พัฒนางานวิจัยอย่างเป็นระบบและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ องค์ความรู้ในการพัฒนาระบบสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย นำไปสู่การกำหนดนโยบายระดับชาติและสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ที่มีความซับซ้อน

๔) มีความสามารถในการเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติที่เป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ที่มีความซับซ้อน สามารถบริหารจัดการความรู้และหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ

๕) มีความสามารถในการสร้างสรรค์ สื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาสุขภาพประชากรไทยและประชากรโลกที่มีความหลากหลายของบริบททางสังคม และวัฒนธรรม

๖) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ ทั้งด้านวิชาการหรือวิชาชีพ สามารถชี้แจงในการกำหนดนโยบาย รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้อื่นมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ ระดับปริญญาโท

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท สาขาสาธารณสุขศาสตร์ ยึดการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการหลักสูตร สาธารณสุขศาสตร์ จึงได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาโท ไว้ ๕ ด้านซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาสาธารณสุขศาสตร์ ดังนี้

๕.๑.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ๑) สามารถให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
- ๒) สามารถจัดการปัญหาทางจริยธรรมและข้อโต้แย้งโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น
- ๓) มีจริยธรรมในการทำวิจัยและงานวิชาการ
- ๔) เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้มีจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน
- ๕) ชี้้นำความถูกต้อง แก้ไขปัญหาจริยธรรมเพื่อให้เกิดความชอบธรรมของสังคม
- ๖) สามารถปกป้องสิทธิของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และกลุ่มประชากร

๕.๑.๒ ด้านความรู้

- ๑) มีความรอบรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระของศาสตร์ทางการสาธารณสุขและแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ และการปฏิบัติอย่างเป็นองค์รวม
- ๒) มีความรู้ทางวิทยาการที่ทันสมัยทางการสาธารณสุขและเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษาอย่างลึกซึ้ง
- ๓) สามารถใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและเฉพาะสาขาวิชา
- ๔) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในเรื่องต่างวัฒนธรรม ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชากร

๕.๑.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถวิเคราะห์ และประยุกต์ความรู้จากศาสตร์ทางการสาธารณสุขและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนางานด้านสาธารณสุขและเฉพาะสาขาวิชา
- ๒) สามารถบูรณาการความรู้จากทฤษฎีทางด้านสาธารณสุขศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม
- ๓) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และสร้างสรรค์รูปแบบ/นวัตกรรม/แนวปฏิบัติในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับบุคคล ครอบครัว กลุ่มและชุมชน
- ๔) สามารถวิเคราะห์ วางแผน กำกับ และประเมินผล โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่ซับซ้อนของบุคคล ครอบครัว กลุ่มและชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๑.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ในการดำเนินงานตามผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- ๒) มีความสามารถในการบริหารจัดการ แก้ไขปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- ๓) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งวิชาชีพและสังคมได้อย่างต่อเนื่อง
- ๔) แสดงออกซึ่งทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสม สามารถประสานงานและร่วมทำงาน

เป็นทีมกับสหสาขาวิชาชีพ/เครือข่ายต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์

๕.๑.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและสถิติเพื่อนำมาใช้ ศึกษาค้นคว้า สรุปและเสนอแนะการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขด้านต่างๆ ได้
- ๒) สามารถสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไป
- ๓) สามารถเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพอย่างมีมาตรฐาน ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

๕.๒ ระดับปริญญาเอก

สาขาสาธารณสุขศาสตร์ ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาเอก สาขาสาธารณสุขศาสตร์ ๕ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาสาธารณสุขศาสตร์ ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๕.๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ๑) สามารถจัดการปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนทางวิชาการหรือวิชาชีพ ด้วยหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมที่ดีงาม โดยปราศจากอคติและคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น
- ๒) เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณ และจริยธรรม
- ๓) แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมทั้งในด้านวิชาชีพและวิชาการ
- ๔) ตระหนักถึงความสำคัญในการอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและสังคม

๕.๒.๒ ด้านความรู้

- ๑) มีความเข้าใจถ่องแท้และลึกซึ้งในศาสตร์ด้านสาธารณสุขศาสตร์
- ๒) มีความรู้ที่ทันสมัยในวิวัฒนาการของศาสตร์ด้านสาธารณสุขศาสตร์ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ประเด็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญและแนวโน้มในอนาคต
- ๓) มีความสามารถในการทำการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และเผยแพร่ความรู้ใหม่ในระดับสากล
- ๔) ประยุกต์ความรู้ในเทคนิคการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาข้อสรุปให้เป็นที่ยอมรับในสาขาสาธารณสุขศาสตร์และเฉพาะสาขา
- ๕) สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างถ่องแท้และกว้างขวางเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของความรู้และแนวปฏิบัติในวิชาชีพสาธารณสุขทั้งในระดับชาติและระดับสากล

๕.๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถประเมินและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่จากผลงานการวิจัยและทฤษฎี โดยบูรณาการแนวความคิดต่างๆ ทั้งในศาสตร์ด้านสาธารณสุขและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) สามารถพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์โดยใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ ในประเด็นและปัญหา สำคัญในวิชาชีพสาธารณสุข
- ๓) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการหรือโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาสุขภาพ คุณภาพชีวิตของประชาชน และวิชาชีพ

๕.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) มีความสามารถสูงในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ทางวิชาการและวิชาชีพ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- ๒) วางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคม

๕.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) มีความสามารถคัดกรองข้อมูลเชิงตัวเลขและสถิติเพื่อนำมาใช้ศึกษาค้นคว้า สรุปและเสนอแนะ การแก้ไขปัญหาที่สำคัญและซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพ และวิชาชีพสาธารณสุข
- ๒) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้สถิติขั้นสูง และสามารถสื่อสารข้อค้นพบได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและวิชาชีพ ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ
- ๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการศึกษาด้วยตนเอง สื่อสารข้อมูลสารสนเทศและผลการศึกษาค้นคว้าต่อกับวิชาการและสาธารณสุข โดยผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพที่มีมาตรฐานในระดับสากล

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

- ๖.๑ พรบ. วิชาชีพสาธารณสุขชุมชน ปี พ.ศ.๒๕๕๖
- ๖.๒ พรบ. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี พ.ศ.๒๕๕๔
- ๖.๓ พรบ. ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔
- ๖.๔ สภาวิชาชีพ สภาวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี พ.ศ.๒๕๕๔
- ๖.๕ เครือข่ายสถาบันการศึกษาด้านสาธารณสุขไทย (THAIPHEN) เครือข่ายสถาบันการศึกษาด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (SEAPHEN , APACPH)
- ๖.๖ สมาคมวิชาชีพด้านสาธารณสุข สมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน สมาคมนามัยสิ่งแวดล้อมไทย สมาคมสุขภาพภิบาล สมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมไทย สมาคมวิชาชีพอาหารและโภชนาการ สมาคมวิชาชีพสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ อื่นๆ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ **ระดับปริญญาโท** จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ ดังนี้

- ๑) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด
- ๒) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต
- ๓) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบ ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

หมวดวิชา	หลักสูตร/จำนวนหน่วยกิต		
	ส.ม. แผน ข	ส.ม. แผน ก 2	วท.ม. แผน ก 2 สาขาสาธารณสุข สาขาที่เกี่ยวข้อง
หมวดวิชาบังคับ			
กลุ่มวิชาแกน/กลุ่มวิชาชีพทางสาธารณสุข	ไม่น้อยกว่า ๑๕	ไม่น้อยกว่า ๑๕	ไม่น้อยกว่า ๙
กลุ่มวิชาสถิติการวิจัย/ชีวสถิติ	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓
กลุ่มวิชาวิทยาการระบาด	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓
กลุ่มวิชาการบริหาร/การจัดการสาธารณสุข	กำหนดให้มี รายวิชาใน ๓	กำหนดให้มี รายวิชาใน ๓	เลือกรายวิชาใน ๓
กลุ่มวิชานามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย	กลุ่มนี้ รวมไม่ น้อยกว่า ๙ นก	กลุ่มนี้ รวมไม่ น้อยกว่า ๖ นก	กลุ่มนี้ ให้ได้หน่วย กิตรวม ไม่น้อย กว่า ๓ นก
กลุ่มวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ/ พฤติกรรมศาสตร์			
หมวดวิชาเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า ๑๒	ไม่น้อยกว่า ๖	ไม่น้อยกว่า ๑๒
หมวดวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓
สารนิพนธ์ /การศึกษาอิสระ	ไม่น้อยกว่า ๖	----	----
วิทยานิพนธ์	----	ไม่น้อยกว่า ๑๒	ไม่น้อยกว่า ๑๒
รวม	ไม่น้อยกว่า ๓๖	ไม่น้อยกว่า ๓๖	ไม่น้อยกว่า ๓๖

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา หมวดวิชาเฉพาะ ระดับปริญญาโท (ตามเกณฑ์)

สม / วทม
<p>๑. กลุ่มวิชาวิทยาการระบาด (ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต)</p> <p>ธรรมชาติการเกิดโรค แนวคิดของวิทยาการระบาด รูปแบบการศึกษาทางวิทยาการระบาด การศึกษาเชิงพรรณนา การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิทยาการระบาดสมัยใหม่ ความสอดคล้องของการศึกษาทางวิทยาการระบาด การสำรวจ วินิจฉัยชุมชน การคัดกรองโรค การสอบสวนการระบาด การวิพากษ์งานวิจัยตีพิมพ์</p>
<p>๒. กลุ่มวิชาสถิติการวิจัย/ชีวสถิติ (ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต)</p> <p>วิธีการทางชีวสถิติเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผล การแปลผลและการนำเสนอข้อมูลทางชีวการแพทย์ และสาธารณสุข การแจกแจงความน่าจะเป็นและการแจกแจงตัวอย่าง การประมาณค่าพารามิเตอร์ การทดสอบนัยสำคัญสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้สถิติแบบมีพารามิเตอร์และไร้พารามิเตอร์ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์แบบถดถอย รูปแบบการวิจัย วัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย เครื่องมือวิจัย ประชากรและตัวอย่าง ขนาดตัวอย่าง การวิเคราะห์ทางสถิติ โครงร่างและรายงานการวิจัย จริยธรรมการวิจัย</p>

๓. กลุ่มวิชาการบริหาร/การจัดการสาธารณสุข	(ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต)
<p>แนวคิดปรัชญาการบริหารและการสาธารณสุข จริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพสาธารณสุข หลักและกระบวนการบริหารงานทั่วไป โดยเน้นการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการสาธารณสุข บทบาทและทักษะของผู้บริหาร ยุทธศาสตร์และการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การอำนวยความสะดวก การติดต่อสื่อสาร การนิเทศงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศ การบริหารเศรษฐศาสตร์ การเงิน การงบประมาณ การสร้างเครือข่ายและ พันธมิตร การติดตามควบคุมกำกับ การประเมิน และการรายงานผล เทคนิคใหม่ๆที่ใช้ในการบริหารการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการบริหารงานสาธารณสุขและการพัฒนา การประยุกต์กระบวนการแก้ปัญหาและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อพัฒนางานสาธารณสุขทุกระดับ</p>	
๔. กลุ่มวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ/พฤติกรรมศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต)
<p>แนวคิดพื้นฐานทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ หลักการ แนวคิดพฤติกรรมศาสตร์ สุขศึกษา และการสร้างเสริมสุขภาพในระบบบริการสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยของพฤติกรรมสุขภาพ กลวิธีทางสุขศึกษา การวางแผนงานโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพ สาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การวางแผนโครงการ และการประเมินผล โครงการสุขศึกษาและส่งเสริมสุขภาพ บทบาทของนักสุขศึกษาในระบบบริการสุขภาพ</p>	
๕. กลุ่มวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย	(ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต)
<p>ความสำคัญของงานด้านการอนามัยสิ่งแวดล้อม อนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐาน การจัดการน้ำสะอาดการควบคุมป้องกันมลพิษน้ำ อากาศและเสียง การจัดการมูลฝอยชุมชน การสุขาภิบาลอาหาร การอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การป้องกันและควบคุมสิ่งคุกคาม โรคจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน การยะศาสตร์ของผู้ประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม การจัดการสารเคมี กากของเสียอันตราย กากอุตสาหกรรม การจัดการมลพิษจากอุตสาหกรรม ความเสี่ยงทางสุขภาพ ภาวะฉุกเฉิน ภัยพิบัติ การบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบอาชีพทั้งหมด</p>	

๗.๒ **ระดับปริญญาเอก** จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ ดังนี้

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิด ความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่น เพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก ประกอบด้วยหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาเลือกเสรี วิทยานิพนธ์ รวมตลอดหลักสูตรดังนี้

หมวดวิชา	หลักสูตร/จำนวนหน่วยกิต			
	เกณฑ์ สกอ.	ส.ด.	ปร.ด. แผน 1	ปร.ด. แผน 2
หมวดวิชาบังคับ กลุ่มวิชาแกน/กลุ่มวิชาชีพทาง สาธารณสุข (ไม่น้อยกว่า ๓ นก.)	หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๙	กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า ๖	----	กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า ๓
๑. กลุ่มวิชาสถิติการวิจัย/ชีวสถิติ(ชั้น สูง)/ ระเบียบวิธีวิจัย/ระบาด		ไม่น้อยกว่า ๓		
๒. กลุ่มวิชาการจัดการระบบสุขภาพ และภาวะผู้นำ				
๓. กลุ่มวิชาสัมมนา				
กลุ่มวิชาเฉพาะสาขา (ไม่น้อยกว่า ๓ นก.)		ไม่น้อยกว่า ๓		ไม่น้อยกว่า ๖
หมวดวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๓		ไม่น้อยกว่า ๓
วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า ๓๖	ไม่น้อยกว่า ๓๖	ไม่น้อยกว่า ๔๘	ไม่น้อยกว่า ๓๖
รวม	ไม่น้อยกว่า ๔๘	ไม่น้อยกว่า ๔๘	ไม่น้อยกว่า ๔๘	ไม่น้อยกว่า ๔๘

หมายเหตุ สำหรับหลักสูตร แบบ 1 ขอให้สถาบันกำหนดรายวิชาที่ต้องเรียนไว้ด้วย

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา หมวตวิชาเฉพาะ ระดับปริญญาเอก

กลุ่มวิชาแกน

๑) กลุ่มวิชาสถิติการวิจัย/ชีวสถิติ(ชั้นสูง)/ ระเบียบวิธีวิจัย/ระบาดวิทยา (วิชาที่เกี่ยวข้องกับ ระเบียบวิธีวิจัย และสถิติขั้นสูงที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุข)

การวิเคราะห์ขั้นสูงทางด้านสถิติ และ ชีวสถิติวิเคราะห์แบบอิงพารามิเตอร์และไม่อิงพารามิเตอร์ หลักการวิจัยสำหรับการวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข การตรวจคัดกรองข้อมูล การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุและความแปรปรวนร่วมพหุ การออกแบบการวัดซ้ำ การวิเคราะห์ข้อมูลจัดชั้น การถดถอยพหุ การทดสอบพีเคาระห์ค่าตกค้าง การถดถอยโลจิสติก การวิเคราะห์การอยู่รอด การวิเคราะห์จำแนก การวิเคราะห์ปัจจัย ตัวแบบสมการโครงสร้างและวิธีการทางชีวสถิติขั้นสูงอื่นๆ อภิปราย วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์งานวิจัย รูปแบบต่าง ๆ ทางด้านสาธารณสุข และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย การสังเคราะห์องค์ความรู้ผ่านงานวิจัย

๒) กลุ่มวิชาการจัดการระบบสุขภาพและภาวะผู้นำ

ปรัชญา แนวคิด และหลักจริยธรรมวิชาชีพสาธารณสุข การบริหาร จริยธรรมกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พฤติกรรมจริยธรรมและการสร้างวัฒนธรรมองค์การ จริยธรรมกับความหลากหลาย การประยุกต์การบูรณาการและการพัฒนาองค์ความรู้ โดยใช้แนวคิดหลัก หลักการ และวิธีการ ของความรู้จากศาสตร์ทางด้านสาธารณสุขและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานสาธารณสุข ที่ทันสมัย อย่างยั่งยืน

๓. กลุ่มวิชาสัมมนา/การฝึกทักษะเฉพาะด้าน

การประยุกต์และบูรณาการความรู้ขั้นสูงจากศาสตร์ต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานและองค์กรด้านสุขภาพ บทบาทภาวะผู้นำ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์และการประเมินผล การพัฒนานวัตกรรม การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ ปริญญาโท

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการให้คำแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำการค้นคว้า สืบค้น เพื่อทำความเข้าใจองค์ความรู้ด้วยตนเอง หากมีภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้เครื่องมือต่างๆ ด้วยตนเอง รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียน และฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อมุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลายสถานการณ์ ผู้เรียนทุกคนต้องมีประสบการณ์ตรงในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการศึกษานิพนธ์ การจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรม ที่จะพัฒนาจิตพิสัยในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

๙.๑.๓ ปริญญาเอก

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องชี้นำ ควบคุมตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้น และสังเคราะห์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการสัมมนา การศึกษา วิจัยอย่างเป็นอิสระ เพื่อมุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด วิพากษ์ อภิปรายโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ นอกจากนี้ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติ การเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตพิสัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนจัดการปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนทางวิชาการหรือวิชาชีพได้อย่างสุขุม ถูกต้องและทันสถานการณ์

ตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่อาจใช้ในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ เช่น การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem based learning) และการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case study) ซึ่งมุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม

การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-study) เน้นให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ให้สืบค้น แก้ปัญหา หรือจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ใช้ทั้งการเรียนรายบุคคลหรือกระบวนการกลุ่ม

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept attainment) มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใด แล้วนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้

การสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co-operative learning) เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ กระบวนการทำงานร่วม ความรับผิดชอบขณะเรียนรู้ไปพร้อมกลุ่ม

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ความคิดพิจารณาตัดสินประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ และมีเหตุผล โดยเสนอปัญหาแล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ และใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกคำตอบที่เหมาะสมกับปัญหา

ในภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้เครื่องมือต่างๆ รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียน และฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การสอนโดยการลงมือปฏิบัติ (Practice) โดยให้ผู้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง สอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เน้นการเรียนรู้จากการพบสถานการณ์ที่สร้างขึ้นให้มีสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด กำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองผู้ป่วยแบบต่างๆ

สอนแบบสาธิต (Demonstration method) ให้ผู้เรียนสังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการอธิบาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกทำ เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ และซักถามไปพร้อมกัน

สอนแบบโครงการ (Project method) มุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลากหลายสถานการณ์ รวมทั้งการทำโครงการวิจัย เพื่อให้มีการบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ ปริญญาโท

การวัดและประเมินผลต้องทำอย่างเป็นระบบ ยึดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาผลการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา และการฝึกปฏิบัติงาน ต้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงาน มีการใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รายงาน เป็นต้น โดยผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน ได้แก่ การประเมินโดยผู้สอน ผู้ร่วมสอน ผู้ร่วมเรียน และตัวผู้เรียนเอง มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง การประเมินผลการเรียนรู้ยังสามารถพิจารณาในด้านอื่นคือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ความใฝ่รู้ การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

๙.๒.๓ ปริญญาเอก

วัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา ระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีการใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

รายงาน เป็นต้น อาจมีการสอบปฏิบัติในกรณีเนื้อหาวิชาเป็นทักษะปฏิบัติการหรือปฏิบัติการคลินิก เช่น การใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีในการประเมินคลินิกที่ใช้เป็นตัวแปรงานวิจัย เป็นต้น โดยผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง การประเมินผลการเรียนรู้มีการพิจารณาในด้านอื่นๆ คือการแสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการ เช่น การเสนอความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ การส่งเสริมให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมอย่างจริงจัง

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นอย่างน้อย โดยดำเนินการทวนสอบระดับรายวิชา (ถ้ามี) และอาจจัดการทวนสอบระดับหลักสูตร โดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายใน

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ ปริญญาโท

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง
- ๒) มีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่สถาบันศึกษากำหนด

๑๑.๑.๒ ปริญญาเอก

ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้อง

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๒) มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานตามที่สถาบันศึกษากำหนด
- ๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่สถาบันศึกษากำหนด

ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้อง

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๓) มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานตามที่สถาบันศึกษากำหนด
- ๔) มีคุณสมบัติอื่นตามที่สถาบันศึกษากำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนให้เป็นไปตามระเบียบของแต่ละสถาบันการศึกษา โดยการเทียบโอนระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ในประเทศไทย ทำได้เฉพาะหลักสูตรที่ได้รับการรับรองและเผยแพร่จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วเท่านั้น

กรณีการเทียบโอนจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ต้องเป็นสถาบันที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาของประเทศนั้นๆ

หากเป็นการเทียบโอนของนักศึกษาต่างหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน จะต้องผ่านการประเมินเจตคติต่อวิชาชีพ และรายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบันและประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ คุณสมบัติอาจารย์

๑๒.๑.๑ ปริญญาโท

คุณสมบัติ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือได้รับปริญญาใดปริญญาหนึ่งในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาตรงกับหลักสูตรที่เปิดสอน หรือจบปริญญาโทและมีตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขานั้นๆ หรือคุณสมบัติอาจารย์อย่างน้อยให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน รายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน

๑๒.๑.๒ ปริญญาเอก

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือได้รับปริญญาใดปริญญาหนึ่งในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาตรงกับหลักสูตรเปิดสอน และมีตำแหน่งทางวิชาการในระดับรองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ในสาขานั้นๆ โดยมีประสบการณ์การวิจัยที่มีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และการวิจัยนั้นต้องไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หรือต้องไม่ใช่การวิจัยเพื่อการรับปริญญาใดปริญญาหนึ่ง หรือคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันรายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน

๑๒.๒ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

ให้เป็นไปตามเกณฑ์อัตรากำลังคนด้านสุขภาพ อัตรา ๑ ต่อ ๘ หรือเป็นไปตามเกณฑ์ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๓ บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนหรือผู้ช่วยสอนใน

ห้องปฏิบัติการสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ในจำนวนที่เหมาะสมกับนักศึกษา และมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันการศึกษา ทั้งในด้านงานบริหาร การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การเงิน และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

การเตรียมบัณฑิตให้มีความพร้อมของประสบการณ์ ทักษะการวิจัย และ/หรือทักษะขั้นสูง ทางวิชาชีพเป็นสาระสำคัญของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นสถาบันฯ ต้องเตรียมทรัพยากรสำคัญที่สนับสนุนการเรียนการสอนคือ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ตลอดจนเอื้อต่อการทำงานที่มีคุณภาพของอาจารย์และบุคลากร ซึ่งมีรายละเอียดและการจัดการต่อไปนี้

๑๓.๑ ทรัพยากรการเรียนการสอน

- ๑) มีอาคารเรียน ห้องเรียน ที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่พร้อมสำหรับการเรียนการสอน
- ๒) หากมีการฝึกปฏิบัติการ ต้องมีห้องฝึกปฏิบัติการที่เหมาะสม พร้อมอุปกรณ์ที่เพียงพอ
- ๓) หากมีการฝึกประสบการณ์ทักษะทางวิชาชีพ แหล่งฝึกต้องเป็นสถานบริการทางสาธารณสุข ซึ่งได้รับการประกันคุณภาพ หรือมีระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจน มีจำนวนผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการเพียงพอต่อคุณภาพการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา โดยไม่กระทบกระเทือนต่อสุขภาวะของผู้ใช้บริการ และคุณภาพการบริการ
- ๔) มีห้องทำงานหรือห้องศึกษาสำหรับผู้เรียนอย่างเหมาะสม เป็นสัดส่วน และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ๕) มีห้องทำงานพร้อมอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร
- ๖) มีห้องสมุดที่มีตำรา หนังสือ วารสารที่เกี่ยวกับความรู้และทักษะทางวิชาชีพสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ทันสมัย จำนวนเพียงพอ สามารถสืบค้นได้จากระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลทั้งในและต่างประเทศได้อย่างสะดวกและทุกโอกาส

๑๓.๒ การจัดการ

- ๑) มีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน
- ๒) มีแผนจัดเตรียมความต้องการทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง
- ๓) มีทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทจำนวนเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพปลอดภัย และพร้อมใช้ตลอดเวลา
- ๔) มีการประเมินคุณภาพและปริมาณของทรัพยากรทุกประเภท รวมทั้งแหล่งฝึกประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา
- ๕) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและอาจารย์ เพื่อการปรับปรุงทรัพยากรการศึกษาภายหลังการสิ้นสุดภาคการศึกษา

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

- ๑) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของอาจารย์อย่างต่อเนื่อง
- ๒) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล รวมทั้งการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน
- ๓) พัฒนาศักยภาพด้านการวิจัย และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ
- ๔) พัฒนาความเชี่ยวชาญการปฏิบัติเฉพาะสาขาทางสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ๕) พัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น และพัฒนาเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น
- ๖) ส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัย ทั้งในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ
- ๗) สนับสนุนครุภัณฑ์และทุนสำหรับการทำวิจัย การนำเสนอผลงาน และการตีพิมพ์ผลงานในระดับชาติและนานาชาติอย่างเพียงพอ หรือตามที่กำหนดในการประกันคุณภาพภายในโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นอย่างน้อย
- ๘) เพิ่มพูน และพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับอาจารย์ใหม่จะต้องมีการพัฒนาสู่บทบาทอาจารย์ โดยปฐมนิเทศเพื่อแนะนำสู่บทบาทอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนแนวทางการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ในขณะที่เดียวกันต้องมีการอบรมหรือดูงานในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ความรู้ทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การวิจัย และเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัยได้

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานหลักตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามจุดเน้นของหลักสูตร อัตลักษณ์ของสถาบัน หรือเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

๑๕.๑ ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานหลัก

- ๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
- ๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ ก่อนการเปิดหลักสูตรให้ครบทุกรายวิชา
- ๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา (ไม่นับรวมวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์)
- ๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐

วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

- ๖) ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ครอบคลุมหัวข้อที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
- ๗) พัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้จาก ผลการประเมินผลการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
- ๘) อาจารย์ใหม่ทุกคนผ่านการปฐมนิเทศ หรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
- ๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๑๐) บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาวิชาการและ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ต่อปี
- ๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อย กว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
- ๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๕.๒ การประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการเผยแพร่หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด รวมทั้งตัวบ่งชี้เฉพาะของสถาบันอยู่ใน เกณฑ์ที่ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินระดับดี คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของ ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปีตามระยะเวลาของแต่ละหลักสูตร

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สู่การปฏิบัติ

สถาบันการศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถให้ปริญญาบัตรระดับบัณฑิตศึกษาสาขาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้ และมี ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาสาขาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นครั้งแรก ต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพสาธารณสุข ชุมชนแล้ว แนวทางการดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

- ๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับ ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาสาธารณสุข ศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ให้มีองค์ประกอบตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ๑๖.๓ พัฒนาหรือหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดย พิจารณาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญ และผลการเรียนรู้ อย่างน้อยตามที่กำหนดในมาตรฐาน คุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และอาจเพิ่มเติม มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่า สถาบันอื่น จัดทำเอกสารรายละเอียดหลักสูตร โดยใช้หัวข้อและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการ อุดมศึกษากำหนดเป็นแนวทาง
- ๑๖.๔ กระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ สู่รายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม เพื่อให้ เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการ

เรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยบางรายวิชาจะต้องรับผิดชอบต่อมาตรฐาน
ผลการเรียนรู้ด้านทักษะวิชาชีพในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมอีกด้วย
แล้วจัดทำรายละเอียดรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม โดยใช้หัวข้อและรายละเอียดตามที่
คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเป็นแนวทาง

๑๖.๔ เสนอขอความเห็นชอบหรือการอนุมัติหลักสูตรจากสภาสถาบันฯ ตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ
ของสถาบันการศึกษา

๑๖.๖ เสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษาได้รับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานการจัดการสอน
พร้อมปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการปรับปรุงในรายวิชา/ประสบการณ์ภาคสนามที่
รับผิดชอบเสนอต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจัดให้มีการทวน
สอบผลการเรียนรู้ประจำภาคการศึกษาหรือประจำปีตามที่สถาบันศึกษากำหนด

๑๖.๘ เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้รวบรวมข้อมูลจากการรายงานของอาจารย์ผู้สอนและการทวนสอบ จัดทำ
รายงานในภาพรวมประจำปี อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันวิเคราะห์ประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน

๑๖.๙. เมื่อครบรอบหลักสูตร แต่ละสถาบันจัดการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรที่มี
ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นำผลการประเมิน มาวิเคราะห์/
ทบทวนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒